

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 26 de juny del 2018.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i el M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i el M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En les actuacions del procediment ordinari, amb número d'expedient 2000086/2015, en data 26.05.17, l'Hble. Tribunal de Batlles va resoldre una qüestió incidental mitjançant Aute, la part dispositiva del qual va decidir:

“Primer.- Desestimar l'excepció dilatòria de manca de legitimació activa “ad processum” del Sr. A.M.S. i B.M.S. formulada per la representació processal del Sr. P.T.T.

Segon.- Desestimar l'excepció d'indeguda formulació de la demanda processal subsidiària “ad processum” del Sr. A.M.S. i B.M.S. formulada per la representació processal del Sr. P.T.T.

Tercer.- Estimar l'excepció subsidiària d'incompetència de jurisdicció formulada per la representació processal del Sr. P.T.T. mitjançant escrit de data 12 de maig de 2015.

Quart.- Imposar les costes processals ocasionades en el marc del present incident als Srs. A.M.S., J.M.S., B.M.S., G.M.S., A.M.M.S., C.M.R. i S.M.R., part defenent incidental, inclosos els honoraris d'advocat i de procuradora.

Cinquè.- Notificar la present resolució judicial a les parts interessades”.

II.- La representació processal dels Srs. A., J., B., A.M. i G. M.S. i dels Srs. C.M.R. i S.M.R. va formular, en data de registre 19.10.18, recurs d'apel·lació contra el referit Aute dictat pel Tribunal de Batlles, Secció Civil, segons el qual i pels motius continguts demanava la revocació de la resolució d'instància en el sentit de desestimar l'excepció dilatòria d'incompetència de jurisdicció, amb expressa imposició en costes processals de la primera instància a càrrec del Sr. P.T.T.

Per escrit de data 12.12.17, la representació processal dels recurrents comunicava la defunció de la Sra. B.M.S., sol·licitant la suspensió del procediment fins el reconeixement dels successors hereditaris.

Per escrit de contesta a les conclusions registrat en data 05.02.18 la representació processal del Sr. P.T.T. sol·licitava que es dictés la corresponent resolució desestimant íntegrament el recurs d'apel·lació confirmant l'Aute de data 26.05.17 fent especial condemna en costes judicials, inclosos honoraris i de procurador, a la part apel·lant.

III.- Per Aute d'aquesta Sala, de data 10.04.18, es decidí tenir per subrogats als germans Srs. A., J., G. i A.M. M.S. així com als fills Srs. C.M.R. i S.M.R en la posició processal que ostentava la qui fou la Sra. B.M.S. i concedir novament un termini de tretze dies hàbils a la representació processal del Sr. P.T.T. per a presentar l'escrit de contesta a les conclusions.

Per escrit registrat en data 27.04.18 la representació processal del Sr. P.T.T. efectuà novament el tràmit de contesta a les conclusions i d'acord amb les al·legacions realitzades en l'anterior escrit de contesta de data 05.02.18 donava per reproduïts els mateixos arguments en el sentit de que es desestimés el recurs d'apel·lació i es confirmi l'Aute de data 26.05.17 amb condemna en costes judicials, inclosos honoraris i de procurador, a la part apel·lant.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES.

FONAMENTS DE DRET

I.- La decisió judicial que ara s'impugna per la part apel·lant consisteix en negar que la jurisdicció ordinària sigui incompetent per conèixer el conflicte que des de fa generacions enfronta la família T. amb la família M. a compte de la clàusula de submissió a arbitratge continguda en l'escriptura de capítols matrimonials atorgada davant Notari en el dia 29 de juliol de 1867.

La discrepància rau en si és vigent o no el dret de redimir (o dret de lluir i quitar) en favor del Sr. P.T.T. de determinades propietats que en aquells capítols matrimonials el pare de l'esposa donava amb carta de gràcia i en la que expressament es va convenir que “ **qualsevol disputa o controvèrsia que se moguia entre la família sobre lo pactat en els precedents capítols, deguia ser decidida y terminada per dos parents més props, un per part, a la decisió dels quals deuran enterament aquietarse i allanarse sense estrèpit de justícia alguna, les Parts...**”

II.- Per part dels descendents de l'estirp M. es considera que el dret de redimir en favor els descendents de la família del donant T. ja s'ha extingit bé per haver superat el grau de parentiu pactat o bé per prescripció/caducitat (“**Primo, que lo donador no puguia verificarlas quitacions de las dalt cosa asignadas y confrontadas fins al tercer grau,...**”) i, per tant, les seves propietats ja no estan gravades per aquell dret i reclamen que es

declarin lliure i absolut al seu favor i es cancel·li la inscripció o anotació en el Registre modern de la Parròquia d'Encamp en favor del Sr. P.T.T.

Per contra aquest defenent, discrepa de la dita interpretació de la dita clàusula restrictiva de l'exercici del dret de lluir i quitar i considera que es plenament vigent i està al seu favor.

III.- Doncs bé, aquestes discrepàncies d'interpretació i aplicació sobre la clàusula de limitació temporal per exercir el dret de redimir, ja ha permès al llarg del temps disputes entre estirps i cinc pronunciaments judicials, tots ells coincidents en que cal aplicar la clàusula de submissió a l'arbitratge pactada en el capítols matrimonials de 1.867. I paradoxalment, sempre ha al·legat aquesta excepció peremptòria l'estirp M. que és la que en aquest darrer procediment s'hi oposa.

Es va dictar una primera sentència de Hble. Batlle Sr. Pont en el dia 23.7.1931 a demanda instada per la família T. contra A.M.T.; es va dictar un Aute de 21.7.2004 en demanda instada pel Sr. P.T.T. contra A.M.T.; es va dictar Aute per aquesta Sala en data 15.9.05; i finalment es va dictar Aute de 26.5.10 a demanda del mateix Sr. P.T.T contra els germans M.S., el qual va ser confirmat per Aute d'aquesta Sala de 23.12.10.

Totes aquestes decisions judicials porten causa de la declaració d'incompetència de jurisdicció dels tribunals per haver estat pactada una clàusula de submissió a l'arbitratge. I ara el que ha fet l'Hble Tribunal de Batlles és tornar a pronunciar-se -un cop més- en el mateix sentit. I en aquesta línia ens reafirmem: les discrepàncies sobre l'abast i interpretació que cal donar a la clàusula de limitació temporal pactada en 1867 hauran de ser sotmeses als dos arbitres propparents i en el marc del corresponent procediment d'arbitratge previst en la Llei 47/2014 de 18 de desembre, en el qual ja es preveuen els mecanismes corresponents si una de les parts no vol designar el seu àrbitre.

IV.- I en res afecta aquesta decisió en el fet que l'Aute hagi resolt abans d'aquesta excepció les dues precedents articulades erròniament en el seu ordre per la part defenent. En efecte, l'excepció d'incompetència dels

tribunals per submissió a un arbitratge, ha de ser prioritària a les de manca de legitimació *ad processum* i a la de defecte de proposar la demanda, doncs si aquella primera és apreciada -com és el cas- ja no tenim competència per examinar les restants que presumeixen la competència dels tribunals.

V.- Pel que fa a les costes de l'incident cal imposar-les a la part agent -com fa la resolució impugnada- doncs aquesta excepció ja havia estat articulada per aquesta part en procediments judicials precedents i per això resulta inversemblant que hagi acudit a la jurisdicció ordinària, atesa la seva reiterada negativa a designar un àrbitre després dels reiterats pronunciaments judicials que l'obligaven a fer-ho.

VI.- En desestimar-se el recurs procedeix imposar les costes per ell generades a la part recurrent de conformitat amb el que disposa el Codi 7,51,5.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs interposat per la representació processal d' A., J., G., i A.M. M.S., C. i S. M.R. contra l'Aute de l'Hble. Tribunal de Batlles de data 26 de maig de 2017 que confirmem únicament en l'estimació de l'excepció d'incompetència de jurisdicció. Imposem les costes de les dues instàncies a la part defenent incidental i apel·lant.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. Presidenta de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-